

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

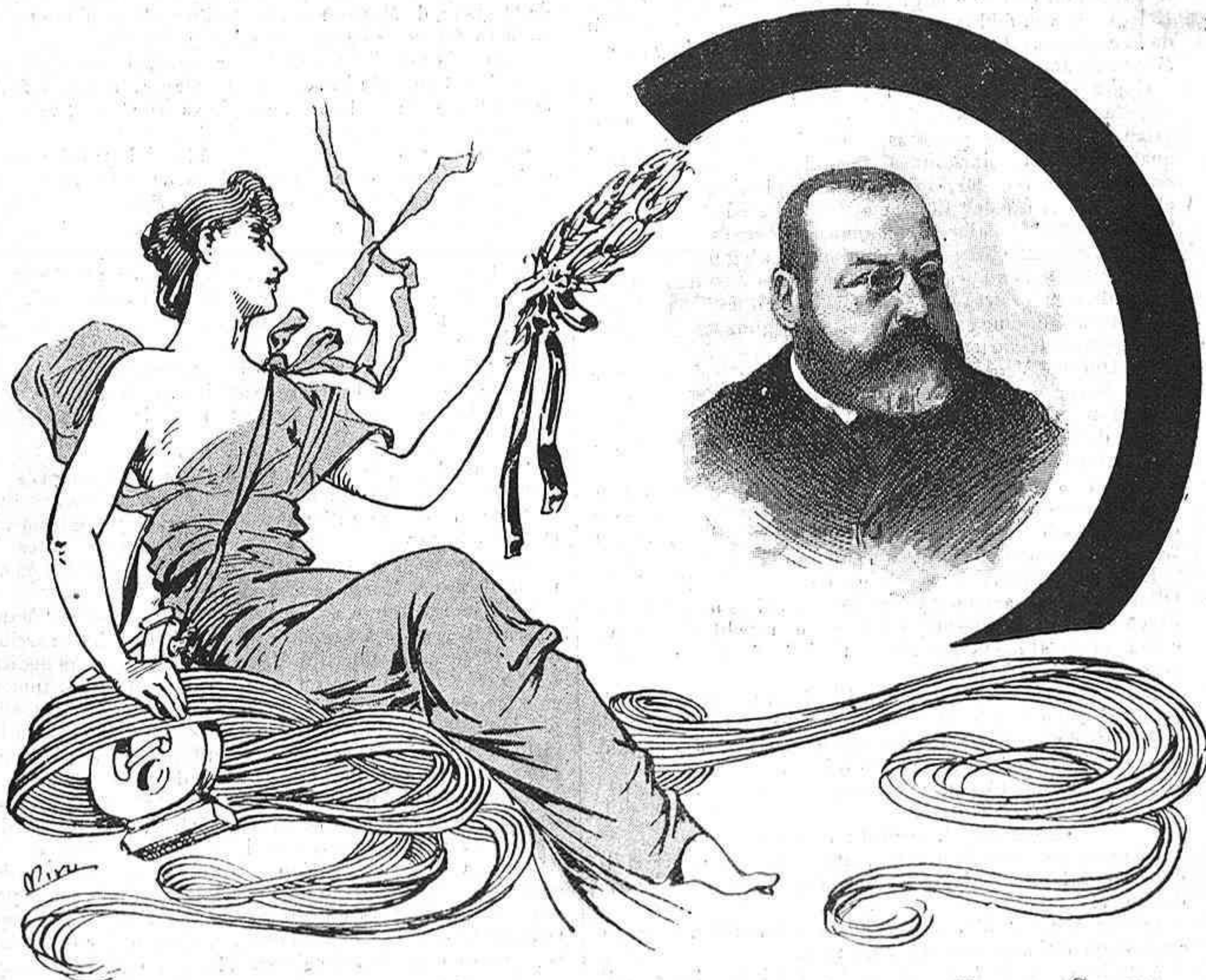
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

CATALANS ILUSTRES

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA al notable autor dramàtich JOSEPH FELIU Y CODINA,
mort à Madrit el dia 2 d' aquest mes.

JOCHS FLORALS

Fahia un temps térbol e rúfol e á l' hora d' encomençar plovisquejava en corroboració al adagi: «Pel maig cada dia un raig». Mas no era un raig sino xim-xim'lo que els núvols traspua ven pera temprar les ardencies dels catalanistes que en estos dies van molt moguts.

E la gran Sala de la Lotja apareixie fort bellament gurnida y ajençada ab molta colorayna de draps e penjorelles de flors, e scuts, e banderes, e paneretes e altres galindaynes mes ó menys rebregades. E 'ls mercaders que fan l' alça e la baixa dels valors públichs e dels grans, e olis, e vins e farines n' eran absents, car tenen als poetes per somnia truytes, e de tots ells plegats ab llurs lires, bandoles e guitarres, fluviols e xirimies no 'n donen ni una malla.

Ça y enllá se vehian moltes nines, ninetes e dones majors (en casteillá *jamonas*) e fins velles xarugues enfarinades. E lesque portaven mantelline blanca eren duytes á un loch de distinció prop del strado. Catalanistes ab barretina ni un se 'n vehia, car es gorra que scalfa massa la testa e ja la tenen prou calenta que fins tot hora pren el bull com un tupí de sopes.

Ab gran retrás e ab acompanyament de les armonies que fahian los ministrils de la ciutat bufant en llurs instruments eixí la comitiva, sens qu' en ella figurás cap auctoritat de les grosses, ne 'l virrey loch-tinent general de Catalunya, ne 'l governador encarregat de les tupinades, ne 'l bisbe, car don Jacme no pot star molt temps sense fumar e la festa dura massa e la boca se li assegue. No hi havia mes que un parell de membres de la Generalitat de Catalunya ab llurs maçers e altres dos membres del Concell de Cent, un d' ells apellat Soriano que sempre ensenya les dents, mas no mossaga.

* *

Pujá á la trona el president del Consistori Micer Maspons nothari públich, home que per tant qu' es menut e grassonet, te molta letra menuda, mas no grassoneta, sino fort spiritual e al bé e la gloria de Catalunya consagrada. E legí ab veu feble son parlament, qu' es un plat exquisit de la cuyna catalana, 'l qual bé podria apelarse *lengua catalana en stofat*.

Guarneix la lengua de la terra en una cassola ab forta abundancia de species de filosops e poetes antichs, ab cansalada viada de les pagesies, vi ranci dels cellers payrals, qualques sebetes jurídiques, farigola e orengue e sajolida de la poesia popular, fulles de llor de l' historia e aygua clara del Loira e del Ebre, e aprés de ferli fer xup-xup llarga estona al caliu de son amor á la terra catalana, ho serveix, dihent: «No vos ho menjeu pas ab golafreria e incontinentia sino ab prudentia e tempransa e no ho prengau ab los dits qu' es cosa letja e ademés tinch per segur que vos cremariau, e no es menys cert que alguns menjars pera fer profit cal leixarlos refredar.

En Durán e Ventosa fill de un sabi home qu' es rector sense haver cantat may missa, legí la memoria com á secretari del Consistori, cantant les absoltes als catalans morts durant l' anyada e faent alabanças dels traballs premiats ab tot e haverhi entre ells alguns morts.

E per fi 's desclogué 'l plech corresponent trayentne 'l nom del auctor premiat ab la *Flor natural* qui resultá esser en Francesch Matheu e Fornells, rossinyol que de molt temps no cantava, car diuhen e suposan que fahia la muda.

Elegí regina de la festa á la gentil damisela Na Maria Oller, que sigué acompanyada al strado. E 'ls ministrils faheren una tocada que encomençá ab un redoble de timbal, com pera dir al poeta que á só de timbals s' agafan reynes, pero no les de Grecia.

De la poesia se 'n encarregá 'l Doctor Blanch, revifantla ab son alé de bon lector. Es la tal un fort bell aplech de dictats de amor melengíach, entre 'l qual de tant en tant s' hi esquitlla algún petó, pero á mitjas.

«Un petó»—diu lo poeta.

E la séva amor li respón:

«No mes mitj, que tot un me mataria.»

E havent de ser mitj precisament no sab l' auditori si li dona ab el llabi de baix ó ab el de dalt. ¡Duptes e misteris del amor!

Primer accésit: *Nit*. ¿Cant de un sereno? No, senyors: cant de un nothari que deu retirar tart.

Accésit segón: *Lo Ullach encantat* de Adriá Gual auctor d' idilis morats e altres tintorerías. No 's pogué saber de quin color era 'l *Llach*, car no 's legí.

Lo nom de 'n Frederich Rahola, guanyador de l' *Englantina d' or* sigué saludat ab un tarrabastall de picaments de mans, car encar que deputat de les Corts casteillanes e membre de la colla del canceller malagueny, es jove ardit e spavilat e sab hont dormel diable e ab son clar talent e enginy se surt bé de tot. Per tant qu' es conçeller de fabricants que sols pensen en guanyar liures, sous e diners, e es al mateix temps inspirat poeta que sab guanyar joyes.

Sa poesia *Tramontana* te 'l buf e l' empenta del fort vent del Empurdá que tot ho capgira, mas que també asserena 'l Cel e purga l' ayre de pestes e morbos.

«Que si la ponentada—es ayre forasté,
la pols de ta gropada—es tota del terré.»

Al sentir assó, d' entussiasme entre 'ls catalanistes que diuhen «de ponent, ni vent ni gent» no 'n vullau mes. En Frederich Rahola ho sab plá bé: no hi ha com bufarlos del costat hont tenen les pessigolles.

¿Qu' es aixó? Una caputxa!

¿Com la brava tramontana que arrebaça arbres centenaris e fá volar les taulades de les masies e tomba barrets e barretayres no se 'n ha enduyt *La caputxa catalana* de Madó Dolors Mantserdá de Maciá, guanyadora del primer accésit?

Mas no cal enfundars'hi, car la caputxa Madó Dolors la canta, no la porta. En loch de caputxa galeja un sombrero foraster ab flochs e plomes e aixís pujá al strado á fer costat á la regina. ¿Qué li hauria costat rumbejar una prenda que tant deu stimar e que sols surt de veres per Carnestoltes e en scrits en les festes floralesques?

Perdonau Madó Dolors
lo que 'us acabám de dí:
ja sabém lo que son versos:
violas y romani.

Segón accésit: *Los almogávers al Parthenon* de Mossén Jacme Collell, Prebere.

No vejerem ne als almugávers, ne al Partenon, ne al auctor, car havent tret tantes voltes la grossa, enguany s' ha quedat ab una aproximació, e no 's presentá á cobrarla.

Guanyá la *Viola d' or y argent* D. Pere Palau Gonzalez de Quijano, de Mayagüez (Puerto Rico). Dich d' hont es fill, car sentiria que 's figuressen qu' es portugués.

Sa poesia *Cántich* es una llevar remollida com una neu-la feta de temps: la llevar se torna planta, la planta fa flor, la flor se mustiga e lo perfúm se 'n va al Cel... ¡Ara vegin quines idees mes noves e atrevides!...

Guanyadors dels dos accessits á la viola resultaren ser n' Antoni Vicens Santandreu de Manacor e en Francisco Tomás Estruch, qui per viure á Gracia serigué sa poesia fora de Barcelona la qual ressucitá premiada á Barcelona sense haverse mogut de ciutat.

En aquest punt de la festa, fone proclamat Mestre en gay saber en Francesch Matheu e Fornells, e mentres dava l' abrás de germanor á sos companys de mestratje, los ministrils de 'n Sadurni tocaren una polca de las que al *Eldorado* trauben de test á la gent flamenca e gitanesca e aixulapada de la tierra de Maria Zantizima, gran enemiga de les patriarchals virtuts de la santa terra de Deu reconsagrat.

* *

A partir d' açi, la festa 's torná flonja e cansonera.

Se proclamaren los noms dels auctors premiats per llurs traballs en prosa: en Planas e Font, en Ruyra e Homs, en Gual, lo poeta de les coloraynes, n' Enrich de Fuentes.

E encare mes: n' Antoni Bori e Fontestá, mestre de minyons de Sanct Martí, agregat á Barcelona.

E un jovincel que sehía á mon costat, nomenat Manel Folch e Torres, aná á recullir un premi que li havia arribat de Leyda per l' ordinari d' Urgell. E legí un vers dedicat á *Istolaci e Indortes*, larch com un dia sense pa, inmens com les planes urgelleses, mes no llis e ras com elles, sino plé de codols, entrebanchs e aspreses, que per forsa de le-girlo degué ferli mal la lengua. Fortuna fone per ell que pogué remuyllarla sovint ab bons glops d' aygua e bolado.

A continuació fone proclamat lo nom de 'n Cosme Vidal, auctor de una *Oda á Sitjes*, que no 's legí, per ser les odes á Sitjes com la malvasia, que si 's destapa s' esbrava.

Ja deya jo ¿e de capelans no n' han enguany premiat cap? quan tot de sopte 'n fone proclamat un: Mossen Anton Vila e Sala. E aprés de aquest un altre: Mossen Joseph Oriol Conill. E finalment un tercer: Mossen Norbert Font. E sent tres ja podien dir l' ofici. Mas s' ho guardaren per qui 'ls pague.

Per últim lo sabi e eloquent scriptor maylorqui en Mi-quel S. Oliver pujá á la trona á donar les gracies. Féuho

JOCHS FLORALS

—¡Diu que 'ls anys passen!
Jo no 'n faig cas.
¡Canta que canta
que cantarás!

en un bell parlament ab molta sotilesa escrit e ab gran abundó d'imatjes e llausangeras alabançes á Catalunya. Mas bé que un parlament sigué un raspayl ab lo qual Mestre Oliver ens deixá com eixits de la capsa de pur lluhents e cofoys. Fins tenia por de que 'l catalanisme, al sentirse tan alabat, reventés com una sobrassada dintre 'l perol, tan gran era 'l foch que atiava el scriptor, maylorqui, abocant-hi á manades sarments, tions, alsines, sanceres, e tot, 'l infern dels temptadors elogis.

***
E aixís tingué fi la festa d'enguany. Sobre la qual podem repetir una vegada mes lo que segons fama digueren del gloriós cavayler Sant Jordi, tant bon punt hagué matat á l'aranya:

«Molt soroyl é poches nous.»

P. DEL O.

A ELLA

Boy refilant l' aucell en la devesa
confessa 'l seu amor á sa estimada,
lo confessa á la rosa perfumada
l' aura gronxantla ab sens igual tendresa.
L' ona espumanta que rondina presa
amors conta á la platja abandonada,
y la perla suau de la rosada
al llir com símbol de eternal puresa.

Amors conta á la mar lo riu que hi corra,
l' eura á n' el roure tot buscant'hi arrimo,
y fins l' ayre á la boyra amors entaula.

Menos jo que m' apar que 'l mon s' ensorra,
quan, nena 't vaig á dir lo que t' estimo
em quedo aymante molt, sense paraula.

F. LEPORACE.

JOSEPH FELIU Y CODINA

Ab estupefacció sigué rebuda en la nostra ciutat la notícia soptada de la mort del insigne autor de *La Dolors*. La desgracia ocorregué diumenje al vespre. Lo Sr. Feliu y Codina acabava de sopar en l' amistosa companyia del Sr. y la Sra. Barco y del metje Sr. Aduar. Sentí un dolor vivíssim en lo cor que l' obligá á alsarse de la cadira y apoyarse en la

DEL TEMPS

paret pera no caure. Lo Sr. Aduar l'assistí desde 'ls primers instants, enviant ab gran premura á buscar altres metjes; mes quan los Doctors Simarro y Punilla arribaren á la casa del malalt, aquest havia deixat d'existir.

Una traydora angina de pit ha acabat ab la vida de nostre amich estimat. Feya ja algún temps que no 's trobava bé, atribuhint á reumatisme certs dolors aguts que sentia en la regió torácica. Empero, ni remotament podia imaginar qu' estigués ferit de mort. Aixís, traidorament, sol venir *la Intrusa*, á cumplir la seva obra destructora. ¡Ah! ¿Y perquè s' ha d' esbravar ab los homes que valen, haventhi en lo mon tants sers inútils y hasta perjudicials que hi están de massa?

Mentres Feliu y Codina agonisava, en aquells precisos instants lo públich del *Teatro de la Comedia* aplaudia una vegada mes, son popular drama *La Dolores*. La noticia de la mort repentina del autor, arribá al Teatro quan se representavan las últimas escenas de l' obra, omplint als actors y al auditori de la mes fonda emoció. ¡Patética coincidencia, brutal desenllás de un drama de la vida!

*
* *

Feliu y Codina nascut á Barcelona l'any 45 de una familia acomodada, cursá la carrera de lleys en la nostra Universitat literaria, y desde molt jove, sent casi un noy, s' entregá ab gran afició al conreu de la literatura. En lo popular *Tros de Paper* hi deixá gran número de traballs festius suscrits ab lo pseudónim de *Joseph Serra*, que seguí usant, al donar á la escena sa primera obra, també festiva titulada *Un mosquit d' arbre*, la qual, alternant en lo cartell ab los singlots poétichs de Serafi Pitarra y ab las garbosas comedias de 'n Joseph M.ª Arnau, tingué un éxit de riallas. Era aquella l' época del naixement del Teatro catalá: 'ls autors s' atreyan al públich fentlo riure.

Després seguí l' evolució del *Teatro* de la terra donant á la escena multitud de dramas y comedias algunas de las quals, com la titulada *Lo grá de mesch* cridaren poderosament l' atenció del públich, per sa intenció, per sa estructura y per la bellesa de la forma literaria. Colaborador en algunas ocasions de 'n Frederich Soler, compartí ab ell los aplausos y l' admiració del públich, especialment en lo bonich drama, inspirat en una cansó popular, que porta 'l titol de *La filla del marxant*.

Al mateix temps cultivava la

Els amos d' Espanya.

novela, havent donat á l' estampa entre altres, una obra de aquest género molt interessant y pintoresca titulada *Lo Bruch*; y en lo periodisme feya gala de sas escelents condicions, publicant en lo senmanari *Lo Nunci* que dirigia, articles de una gran amenitat.

Estimava á Catalunya, sentint-se atret especialment per tot lo típich y característich de las velles costums catalanas, per aqueixas reliquias venerandas que 's conservan encare en algunas regions de la nostra terra. Si en lloch de la ploma hagués manejat lo pinzell, en Feliu y Codina hauria sigut un admirable pintor de género.

Pero Catalunya ab tot y concentrar l' essencia de son carinyo, era estreta per sas legítimas ambicions. Personificació del catalanisme difusiu y sense olvidar que la nostra terra forma part integrant de una gran nació, passá llargas temporadas á Madrit ab l' ensomni constant de ferse un nom en la escena castellana. Sentint escassa afició al exercici de la jurisprudencia, se dedicá al periodisme polítich, obligat á satisfacer las necessitats de la vida. Pero las sevas miras estaban fixas en lo teatro.

Doná á la escena algunas obras de mes ó menos importancia, cap de las quals conseguí de moment despertar de una manera poderosa l' atenció del públich: alguna n' hi hagué que fins sufrí un fracás. Mes tots aquests ensaigs, lluny de ferlo defallir, enrobustiren mes y mes la seva tenacitat, la seva constancia. Lo gran éxit per fi 'l trobá ab lo drama *La Dolores*.

Escrigué l' obra primerament en forma de sarsuela; la refundí després fentne un drama. Y aquest se cubria de pols en la direcció del *Teatro de la Comedia*, ahont may acabavan de posarlo, desconfiant de que pogués tenir un éxit. Per fi en Feliu 's decidí á portar sa *Dolores* á Barcelona. En lo Teatro de Novedats lo posá la companyia del Sr. Tutau: la Carlota Mena feu en la protagonista una verdadera creació: tots los actors, plens de bona voluntat, hi aplicaren los cinch sentits, y 'l resultat de la primera representació sigué] un inmens triunfo, tan franch y [expontáneo com entusiasta.

Del ou tancat, que en lo *Teatro de la Comedia*, n' esperavan tot lo mes un pollet raquílich y sense vida, [n' acabava de surtir un' águila, que prompte prenia vol y á Madrit y en tot lo resto d' Espanya y á América y per tot arreu ahont es parlada la llengua

de Cervantes y Calderón, se feya admirar com una de las obras mes intensas y gallardas de la moderna dramática espanyola.

Lo nom del Sr. Feliu y Codina se feu popular, rebent de plé á plé 'ls vesllums del sol de la gloria.

Un idea desde llavoras atravessá son cervell: *La Dolores* era un drama essencialment aragonés ¿per qué no intentar la presentació de costums, sentiments y usansas de las distintas comarcas mes típicas de la Península ibérica? Talent de sobra, y 'l gran dó de l' assimilació possehía per intentarho. Coneixía además y dominava, ab tot y ser catalá, 'ls mes íntims secrets de la parla castellana. Tenía enginy y coneixement de las taulas per tramamar y desarrollar accions plenas de interés y d' emoció. Trabalhó de ferm y tocó 'ls resultats ab nous éxits.

No sigueren aquests per cert tan espléndits com el de *La Dolores*; pero *Miel de la Alcarria* y *María del Carmen* bastaren pera afiansar mes y mes la séva reputació, y si en *La Real Moza* sufrí un eclipse, 'l suportá ab dignitat pocas vegadas vista, sometentse al fallo del públich y retirant l' obra després de la primera representació; pero animat de pendre prompte la revenja, tenía en gestació un nou drama de costums salamanquinas. Precisament pochi días ans de morir havia fet un viatge d' estudi á Salamanca.

¡Pobre Feliu!... Son últim treball literari sigué la notable memoria necrológica en honor de 'n Frederich Soler llegida en l' acte solemne de la colocació del retrato del creador del Teatro catalá en la galería de cataláns ilustres de la Casa Consistorial. Son últi..., per no dir únich treball jurídic, sigué la defensa de nostre amich Ximeno Planas, davant del Tribunal Suprém, en la ruidosa qüestió de *La Suripanta*. Ab aquest acte revelá la bondat de son carácter y 'l tribut fervorós que pregava á las lleys del companyerisme.

¡Y pensar qu' en un instant ha desaparegut d' entre 'ls vius una figura tan noblement realsada per la conjunció del talent, la laboriositat y la constancia!

Espanya acaba de perdre un dels escriptors que mes reals podía donar encare á las lletras y al teatro; y Catalunya, en especial, plora avuy ab nosaltres, la perdua de una de las sévas glorias!

J. R. R.

LO MILLOR DE SITJES

AL AMICH JOSEPH CARTRÓ

Jo no soeh pas simbolista
ni tampoch de 'ls decadents;
ni puch veure poch ni gens
á l' escola modernista.
Pero quan sento explicá
que Sitjes es una vila,
la més bonica y tranquila
que Deu, al mon va posá,

NOTAS CUBANAS

ELS NEGRES CELEBRANT LAS REFORMAS

Preparantse per anar á la festa.

En la sala del ball.

LA FARSA ELECTORAL

—Senyors, *manos limpias*... y endavant la trampa.

m'entusiasmo en gran manera,
puig també soch d'opinió,
que Sitjes, es la milló
població d'Espanya entera.
Potsé 'm dirán que exagero
ó que vaig equivocat;
pero jo que hi visitat
la tal vila, considero,
que á la *Subur*, res hi manca....
(á no ser moltes pessetas.)

Es tan neta, que 'ls poetas...
ne diuen la *vila blanca*.
Jo n'estich enamorat;
y no es pas encare aixó
lo que 'm causa admiració,
ni tampoch *Lo cau ferrat*.
Lo que en grau superlatiu
no puch menos d'enaltí,
tal vegada porque á mí
m'agrada.... lo positíu,
es la rica *malvasia*
de Sitjes; lo vi més grat
al paladar, comparat
per lo qu' es bó, á l'ambrosia.

Finalment: si algú te ganas
de casarse, que no ho fassi,
si 'm vol creure, que no passi
á veure las sitjitanas
avants; puig es de *cajón*,
que ni del Cel las estrellas,
son tan hermosas com ellas....
¡Al menos, per mí no ho son!

LLUIS G. SALVADOR.

ELS QUE 'S PRESENTAN

(GALERÍA DE CANDIDATS)

I

—¿Vosté aspira á ser regidor?
—Aspiro.... y espero.
—¿Pot sapiguerse per qué?
—¿Per qué vull serne?... Li diré en pocas paraulas. El meu carrer está mal empedrat, al meu barri

's necessita una font, á la cantonada vehina hi vindria un municipal de punt. Fa un any, dos, tres... no recordo quants, que presidint una comissió de vehins vaig á casa la ciutat lo menos un cop cada mes á demanar al arcalde que 'ns empedri 'l carrer, que 'ns concedeixi la font y que 'ns envihi el municipal per posarlo de punt á la cantonada. L' arcalde, tant si 's diu Pere com si 's diu Pau, 'ns contesta invariablement lo mateix:—«Veurém... miraré de compláurels... ho posaré en coneixement de la comissió.» Pero 'l temps passa, la comissió acaba la paciència... 'l carrer no s' empedra, la font no s' instala y 'l municipal no vé.—¿Sí? hem dit els vehins:—*á lo tuyó, tú* Enviém á la casa Gran un dels nostres, y en sent á dins, que no pari hasta conseguir la realització dels desitjos del barri.

—Lo qual vol dir que vosté no mes aspira á ser concejal, per....

—Per fer empedrá 'l nostre carrer, per colocar una font al mitj del barri y per encastar un municipal á la cantonada.

II

—¿Es cert que vosté 's presenta?

—Aixís ho han resolt els del cassino.

—¿Els del cassino?... ¿Es dir que no ha partit de vosté la idea de...

—¿De mí?... En ma vida se m' hauría ocorregut semblant cosa. Pero ells van comensar: Que al Ajuntament s' hi necessitan homes d' historia *limpia*... que allí hi fan falta caràcters... qu' hem de procurar donar el vot á una persona de representació... Y de cop y volta, van recordarse de mí. Jo no ho volia, perque aquests enredos no fan pel meu geni; pero 'ls del cassino, dali que dali:—Que hi heu d' anar, que hi heu d' anar... Al últim m' ho han donat entenent... y he determinat presentarme.

—¿Sense cap propòsit deliberat? ¿Sense segons fins?

—¡Cá, cá! Per res mes que donar gust al cassino.

—Entés. Vosté 's presenta, pel istil d' aquells insurrectes de Cuba que figuran en el *parte de cada día*: «Presentado... sin armas.»

III

—¿Diu que vol ser regidor vosté?

—Si senyor: y que si no 'n surto m' empiparé de veras.

—¡Hola hola!... ¿Per qué?

—Perque á l' escala de casa estich representant un paper ridícul. Tothom, tothom ha sigut ja concejal!... menos jo. El del primer pis va serho ab en Rius y Tauler, el del segon ab en Coll y Pujol, el

del tercer ab en Porcar y Tió... Jo soch l' únich que encare no ho he sigut ab ningú... jo, y el del porter, que viu al terrat.—¿Presentemnos?—vaig dirli á aquest l' altre dia, tot parlant d' eleccions. De mica en mica vam engrescarnos y al cap-de-vall vam acabar per decidirnos á probar fortuna. El porter y jo 'ns presentém junts, en candidatura *cerrada*... Y sigui 'l que 's vulgui 'l resultat, es casi segur que en l' escrutini tindrem lo menos dos vots: el porter, tindrà 'l meu y 'l d' ell: jo, 'l meu y 'l del porter.

IV

—¿Per quin motiu s' ha deixat posar en candidatura?

ELS BOMBEROS DELS POBLES AGREGATS

(Revista del últim diumenje)

—Escalas desballestadas bombas que no 'ns en servím mangueras mitj reventadas... ¡Aixó es tot lo que tením!

—Per veure si surto elegit. ¡Ah!... ¡qué m' agradaria ser concejal!

—¿Tan sustanciós troba 'l cárrech?

—Sustanciós, no ho sé; pero ¿lluhit y entretin-gut? ¡Ja ho crech!

—¿En quína forma?

—¡En todas las que vulgui! Alló d' assistir á las sessions públicas, cómodament repapat en un de aquells sillons de vellut, davant del *pueblo soberano*; alló d' anar á las recepcions y *besa manos* estirat en aquellas magníficas carretetas que l' Ajuntament té aconductadas; alló de concorre á las grans solemnitats, precedit per un esquadró d' aquells inmensos municipals de caball que mes que municipals semblan generals de gala; alló de poguer anar cada dos per tres á un tiberi y cada tres per quatre á una inauguració ab música, discursos y refresch... ¿que 's pensa que *vesteïa* poch y que proporciona poca distracció á las personas desocupadas?

V

—Y vosté ¿per qué 's presenta?

—Perque crech qu' es l' únich recurs que tinch per lliurarme d' una cáfila de parents pobres que 'm voltan.

—¿Tracta de ferlos agafar?

—No senyor: pero tracto de retirarlos la pensió que avuy els passo.

—Pero...

—Quan jo sigui concejal, els faré emplear á tots á la casa de la vila.

VI

—¿Y vosté?

—¿Per qué 'm presento?... Escolti... ¿Sab que hi ha un drama castellá titulat *Lo que no puede decirse*?

—Sí senyor...

—¿Sab que en el mateix idioma hi ha un adagi que diu: *Donde fueres haz lo que vieres*?

—Sí senyor.

—¿Sab que hi ha una frase catalana que manifesta que *Qui oli remena*...

—Sí senyor.

—Donchs... aquí ho té tot explicat.

—Pero ¿per qué desitja ser concejal, en resúm?

—.....

—¿Pura y exclusivament per xó?

—¡Res mes que per xó!...

A. MARCH.

COMPROMISOS

SONET

DEDICAT Á MON AMICH RAMÓN MIQUEL

Vaig dí en un ball de tarde á una criada;
—¿No te pas compromis? Y ab veu calmosa
respongué:—No senyor.—Donchs vingui, hermosa,
que la trobo molt trista aquí sentada.

—Es que 'm sento al costat una punxada
y tinch bastant mareig.—¿Y quán reposa
safreix també?—Ja ho crech, tot me fa nosa.

—Bé es prou estrany aixó ¿no es pas casada?

—¡Tantdebó ho fos!...—Soseguis, no s' apuri.

¿Y com es que escup tant?—No m' atormentí
ab preguntas que 'm fan lo cor á trossos.

—Donchs, si 'm vol creure á mí, mentres li duri
aquest mal, en lo ball no s' hi presenti
perque dú un compromís y dels més grossos.

AMADEO DORIA.

PASTELEIG

¡Ay, Senyor!... Aviat no 's podrá fer res á Barcelona; aviat no 's podrá donar un pas sense consultarho ab el *respectable público*....

¿Me prometen que guardarán el secret ó que no 'l divulgarán á gayres personas?

Donchs, allá va ... y sobre tot, reserva.

El bisbe y 'l cabildo de Barcelona, que ab alló del panteón concedit á don Manuel creyan no haver fet res que s' apartés de la regla, al veure 'l clamoreig que contra l' acort s' ha aixecat, s' han quedat ab un pam de nas y un altre pam de boca oberta.

—¿Voléu dir—ha preguntat el bisbe, després d' un rato d' estupefacció—voléu dir que no 'ns hem extralimitat?—

Els canonjes s' han mirat els uns als altres.

—No sé!....

—¿Qui sab!....

—¿Qué dirá un hom!....

Pero d' aquesta mateixa vacilació se 'n ha després d' una manera borrosa l' impressió de que 'l panteón de la Catedral era un verdader pegat... en una iglesia.

El bisbe ha tornat á pendre la paraula.

—Hem de mirar d' arreglarho—ha dit:—hem de buscá 'l modo de daurar la pildora y retirar á don Manuel la concessió que l' altre día várem ferli.... ¡Meditém, senyors, meditém!....—

Parla un canonje:

—Si vosté creu de debó que s' ha equivocat, lo millor es anar á veure al senyor Girona y confessarli. ¿Que no n' ha rescindit may cap ell de contracte?

—Pero... ¿qué deurá dir?

—Que digui lo que vulgui: al fi y al cap vosté no es infalible y té 'l dret d' equivocarse de tant en tant.

—¿Y si don Manuel s' incomoda y deixa la fatxada empantanagada?

—Millor. Aixís no haurém de treure la bastida.... y no 's veurá 'l mal efecte que fa.

—La solució es massa violenta.... hem de sortirne ab més brillo.... ab més gracia....

Lo millor es cridar á don Manuel y dirli: Vosté té rahó, vosté mereix ser enterrat á la Catedral.... pero ja veu el barullo que la nostra visita ha armat y 'ls reparos que bona part de la premsa hi posa.... Per lo tant, encare que fent violencia als nostres sufriments, preveyent l' escándol que podría haverhi avuy per demá que vosté 's morís y 'l portessin á enterrar á la Catedral, ens veyém en el sensible cas de manifestarli que de lo dit no hi ha res; pero en cambi...

—¿En cambi, qué?—preguntaren tots els canonjes, ansiosos de veure com trampejava la dificultat el senyor bisbe.

—En cambi.... 'l declarém.... el declarém... Aixó es lo qu' encare no hi lograt trobar.... ¿Qué 'ls sembla que podríam declararho?...

—Marqués del *Ou com balla*....

—*Gegant moral* de la diócessis....

—¡Ja ho tinch!—salta un canonje que sol distingirse per la séva agudesa.

—¿Qué?—preguntan tots, devorantlo ab la mirada,

—Nombrémlo *fill adoptiu de la Catedral*.

—¡Aprobat, aprobat *nemine discrepante!*—

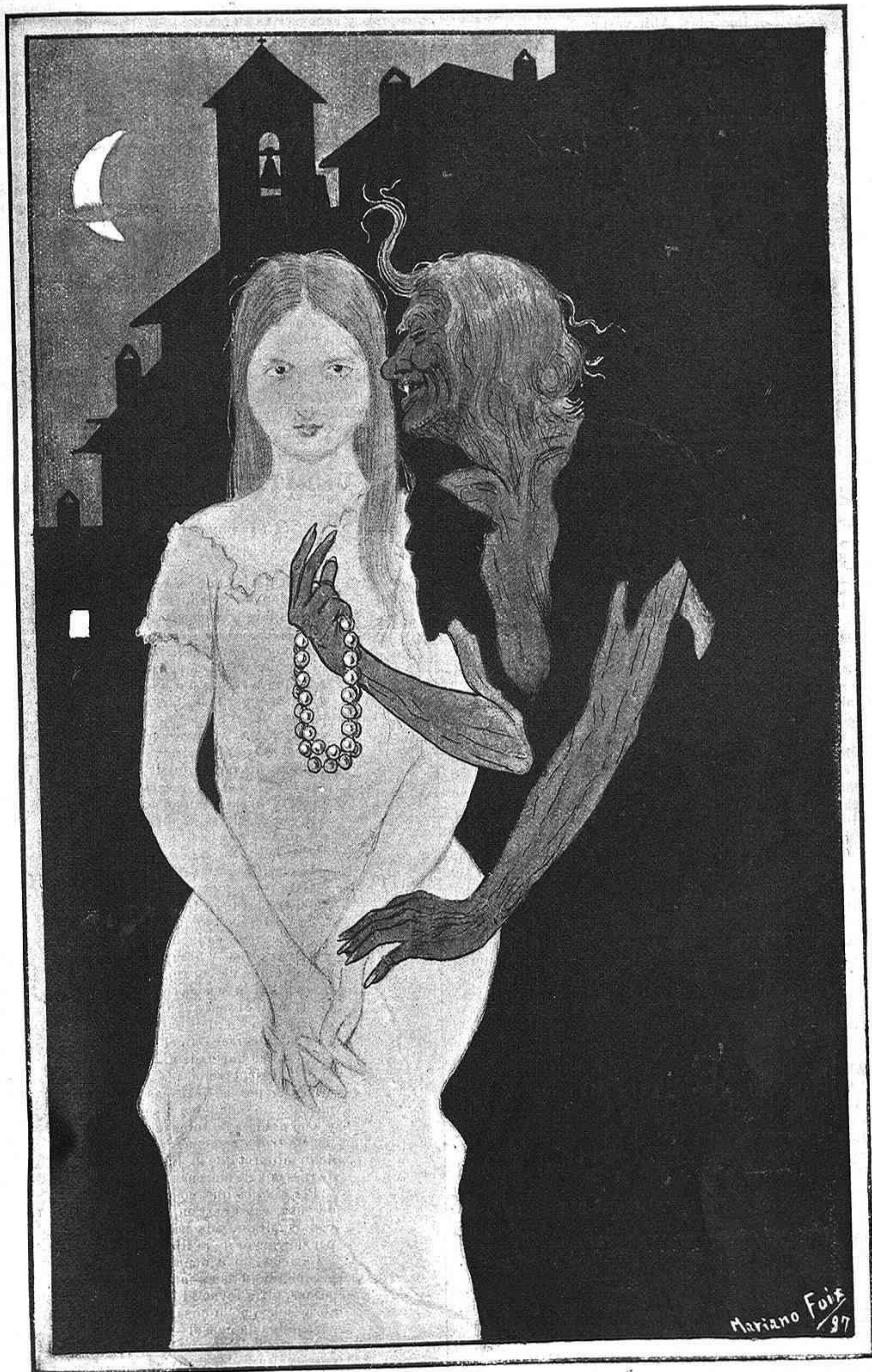
Y en virtut d' aquest acort, que per ara encare no s' ha fet públich, don Manuel ha quedat colcat á l' altura dels antichs gats dels claustros.

¡Fill adoptiu de la Catedral!.... Exactament lo mateix qu' ells.

MATIAS BONAFÉ.

TENTACIÓ (per MARIANO FOIX.)

—¡Si tú volguessis!... ¡Si tú volguessis!...

STARAMSADAS

Recordas? Ahir vespre
quan tots dos sols estavam,
vaig jurarte que avuy
que avuy... fora dissapte.

Juntém nineta hermosa 'ls nostres peus
y veurás... quant mes grossos son els teus.

Quan vaig entrá en ta cambra
no estavas pas desperta,
quín goig que feyas, noya,
boy dormint y ab un pam de boca oberta!

Quan surtis al balcó á pendre la fresca
procura que no 't vegin los vehins
perque si 'n surt algún y 't veu la cara....
de segur que se 'n torna cap á dins.

Diu que no has vist encare
lo mon per un forat; qu' ets ignoscenta;
per un forat ja ho crech, pero tal volta
l' has vist per una escletxa.

J. STARAMSA.

LICEO

La representació del *Amleto* sigué un triunfo per la Darelée y pel nostre paísá 'l barítono Blanchard.

La Darelée estava, segons diuen, indisposada, pero apenas se li coneixia, tal es la excelencia de sas facultats y 'l domini que té del art líric y dramátich. L' *Ofelia* trobá en ella una intérprete admirable, fentse aplaudir en l' aria del acte segón per lo bé que diu la frasse ab que termina y arribant á una altura sorprenent en tot l' últim acte en qu' ella sola domina sobre la escena. En tota l' obra ja en la manera de presentar la figura y sostenirla sempre, ja en lo cant y en la plástica acredita son gran talent de assimilació y aquella ductilitat que li permet interpretar tots los géneros y distingirse en tots.

Blanchard feu un *Amleto* de primera forsa, com pochs barítonos avuy día poden presentarlo, ni cantar-lo de una manera tan acabada. Recullí constantment los aplausos del públich y després de la cansó báquica sigué objecte de una ovació.

Admirarem á la Srta. Más per la seva veu; pero com á reyna no 'ns acabá de convéncer. Lo Sr. Spivacini s' esforzá tal vegada un xich massa en la interpretació del paper de rey, olvidant que l' éxit no l' alcanza sempre qui 'l busca, sino qui estant ben segur del seu treball, posseheix las facultats necessarias pera obtenirlo.

* *

Ab la presencia del mestre Saint-Saëns l' interpretació del *Sansone e Dalila* doná lloch á las més entussiasmas demostracions, dedicadas al insigne compositor y á sos felissos intérpretes.

Lo teatro estava brillantíssim y totas las mans s' uniren pera aplaudir y totas las bocas cridaren á l' escena y aclamaren al autor de una de las óperas, que ab més gust avuy escolta 'l nostre públich.

Al últim los filarmónichs barcelonins han pogut saldar lo dente que tenian contret ab una de los més grans figuras del art líric modern. Saint-Saëns pogué convéncers diyendres á la nit de lo molt que aquí se l' estima y se 'l admira.

ROMEA

La companyia que dirigeix lo Sr. Borrás ha posat en escena 'l drama *Los plebeyos*, degut als Srs. Franco Rodríguez y Llana, los quals vingueren expresament de Madrit pera assistir á la representació.

L' obra en qüestió, prescindit de reparos que podrian fer-

se á certs convencionalismes escénichs y á la escassa consistencia de la tassis que pretén plantejar abunda, en situacions d' efecte de aquellas que regularment s' aplaudeixen sempre y está escrita ab facilitat de llenguatge, destacant-se en lo diálech frasses y conceptes que també buscan l' aplauso y que regularment l' obtenen.

En resúm, l' obra tingué un éxit. No era d' esperar altra cosa, tenint en compte las tendencias y 'ls gustos fácils del públich que acostuma á freqüentar lo *Teatro Remea*. Los autors sigueren objecte de una ovació.

EN LOS DEMÉS TEATROS

Cap novedat digna d' especial mención.

A *Novedats* continúan las representacions de *Nuestra Señora de París* efectuantse 'ls preparatius pera posar en escena un nou drama líric ab lo titol de *Arthus*.

Al *Eldorado* los *Cocineros* sembla que tenen la paella pel mánech.

Y en quant al *Teatro Granvia*, la empresa explota ab bons resultats per ella las gracias y monadas de la tiple en miniatura Pilar Matheus, demostrantse en certa manera, que 'ls artistas pera interessar al públich han de ser ó molt grans ó molt petits.

* *

Una noticia. Demá dissapte se inaugura 'l *Teatro del Tivoli* transformat en *Circo Ecuestre*, baix la direcció de la popular Micaela Alegria.

N. N. N.

VERITATS AMARGAS

(Á LAS DONAS LLETJAS)

Tot per las donas

¡Oh lletjas que m' escoltéu!
recordeuvos de aquest día,
que us faig una poesia
que 'ls dits us en lleparéu.
Y no vinch per consolarvos
ni per donarvos cap gust;
com que soch bastant adust
vinch sols per fastidiarvos,
parlant del cruel neguit
que trosseja 'l vostre cor,
me refereixo al amor,
aquest fruit tan exquisit
que tant hi aneu á la cassa;
aquest fruyt del pinyol dols
que per vosaltres es sols
tot lo més, una carbassa.

Y com sou de carn y ossos
está clar, també sentiu,
y aixis viviu y moriu
ab el cor tot fet á trossos.

Ja comprench jo qu' es terrible
arribá á vinch y cinch anys,
y passar penas y afanys
per no trobá un cor sensible
que veyent la vostra sort,
no us porti al peu del altar;
d' aixó jo no 'n dich casar,
jo 'n dich carregá ab el mort.

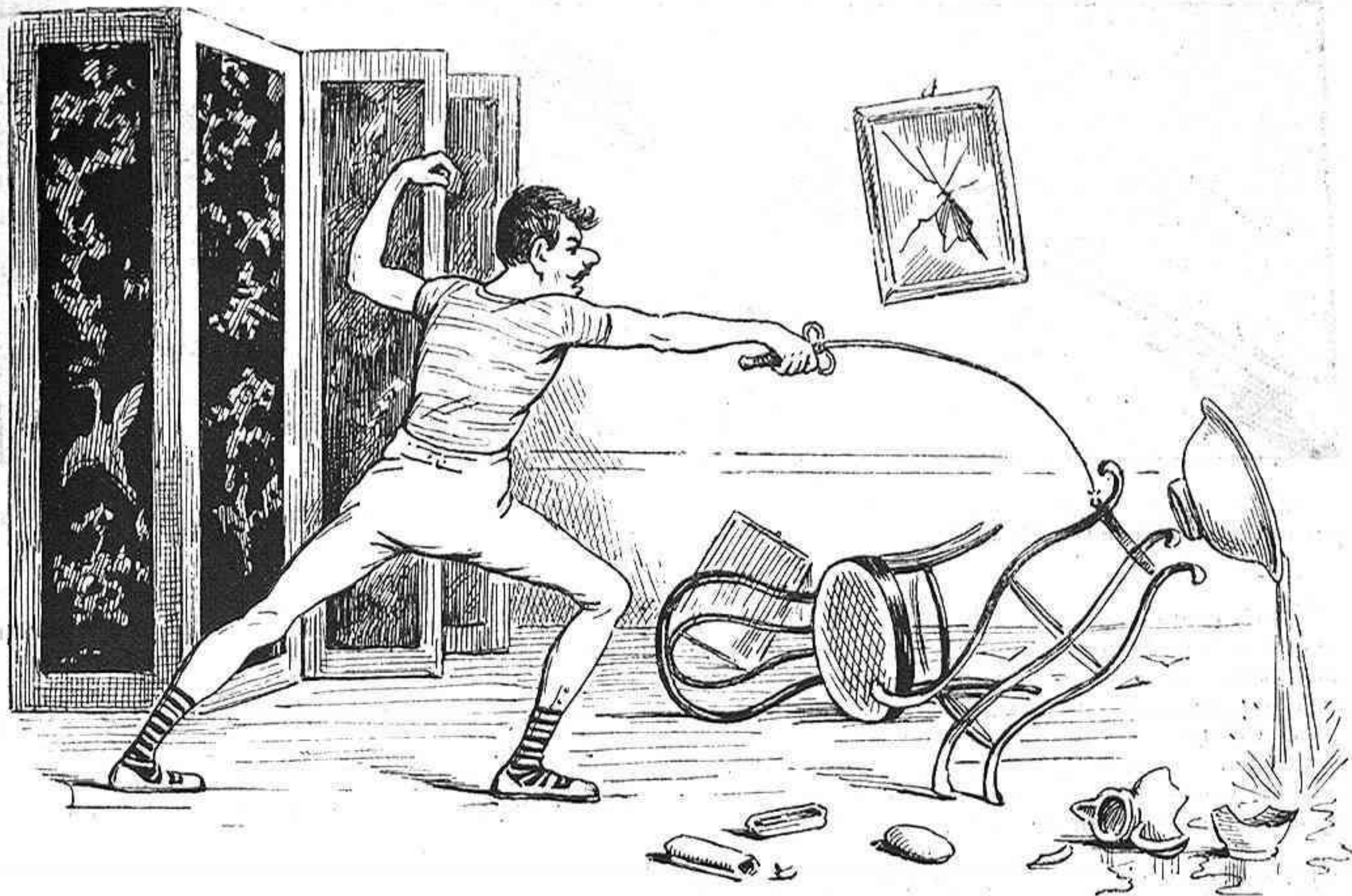
No sabeu que cada día
si volém xicotas macas,
en tenim per las butxaeas
més que un foch no 'n cremaria;
y com n' hi ha de totas menas
podém triá y remená
de lo milloret que hi há
de rossas y de morenas.

Per aixó es que nostra vista
de vosaltres apartém,
y si us mirém, sols ho fém
per borrarvos de la llista.

Caricias, no 'n demaneu
perque ningú us en farà,
petons, altra feyna hi ha,
abrassadas, no 'n busqueu;
parauletas de consol
que surtin dels vostres llabis,
per nosaltres son agravis,
y 'l Deu Cupido no ho vol.

LA CEBA DEL DÍA.—LA ESGRIMA

Un aficionat ensajantse... y destruhint el seu mobiliari.

Diguéuli á una geperuda:
modelo de perfecció
si en quant li toquéu alló (1)
la ilusió ja está perduda.

¿Y á una bornia? com diré
tens dos ulls com dos estrellas?
lo que tindrà son dos cellas
¿pero l' altre ull ahont el té?

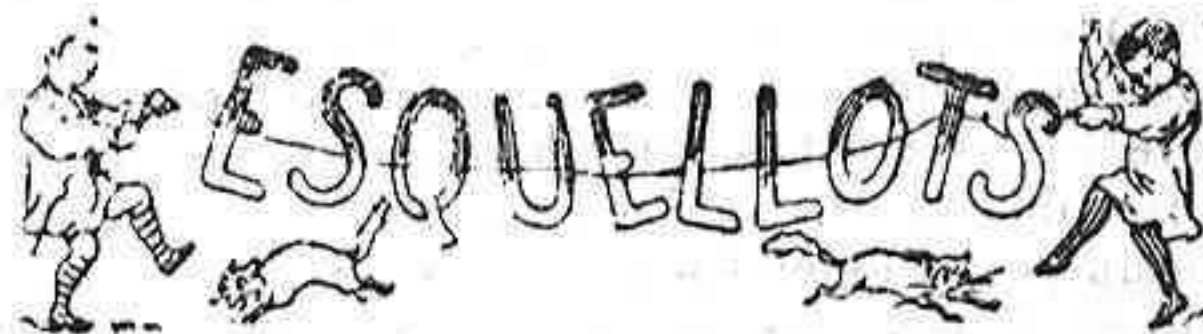
¿Y una güenyá? En quin moment
voléu d' ella amor constant
si un ull li mira á llevant
y l' altre cap á ponent
¿Y de las que no son dretas?
¿Y de xatas y grabadas?
¿Y las que tenen fatxadas
com motllos de fer caretas?

No pot ser: tindrà un gran fetje,
y haverho de dí es sensible,
el que unir crega possible
l' amor ab la dona lletja.

La lletja passa amarguras
perque l' amor no la vol
quedantli sols el consol
de desmamar criaturas,
esperant ab gran anhel
totas las que son del gremi,
que Deu las hi dongui un premi
morint, anant dret al Cel.

—Som verges; allí diréu,
Sant Pere, jo soch soltera,
y us contestará Sant Pere:
sí noyas, sí: prou que 's veu
qu' en aixó no diheu mentidas,
y siguent y tot allí
encar' sentiréu á di
quínas verges tan pansidas!

LLUIS G. CALLICÓ.

Las eleccions de Junta del *Ateneo barcelonés* arribarán ser una cátedra ahont podrán apendrehi tretas, manyas y habilitats los mateixos cacichs pantorrillescos quan tinguin agotat lo repertori qu' emplean avuy día.

Per comensar tot just ara l' ofici electoral, s' ha de confessar que 'ls catalanistas revelan unas disposicions sorprenents. Y aixó que son encare uns nens de teta. Quan siguin grans farán tremolar.

**

Los politichs, fins els madrilenys mes desacreditats, senyalan plassos per efectuar las diversas operaciones electorals y donan temps perque tothom que vulga péndrehi part pugua prepararse.

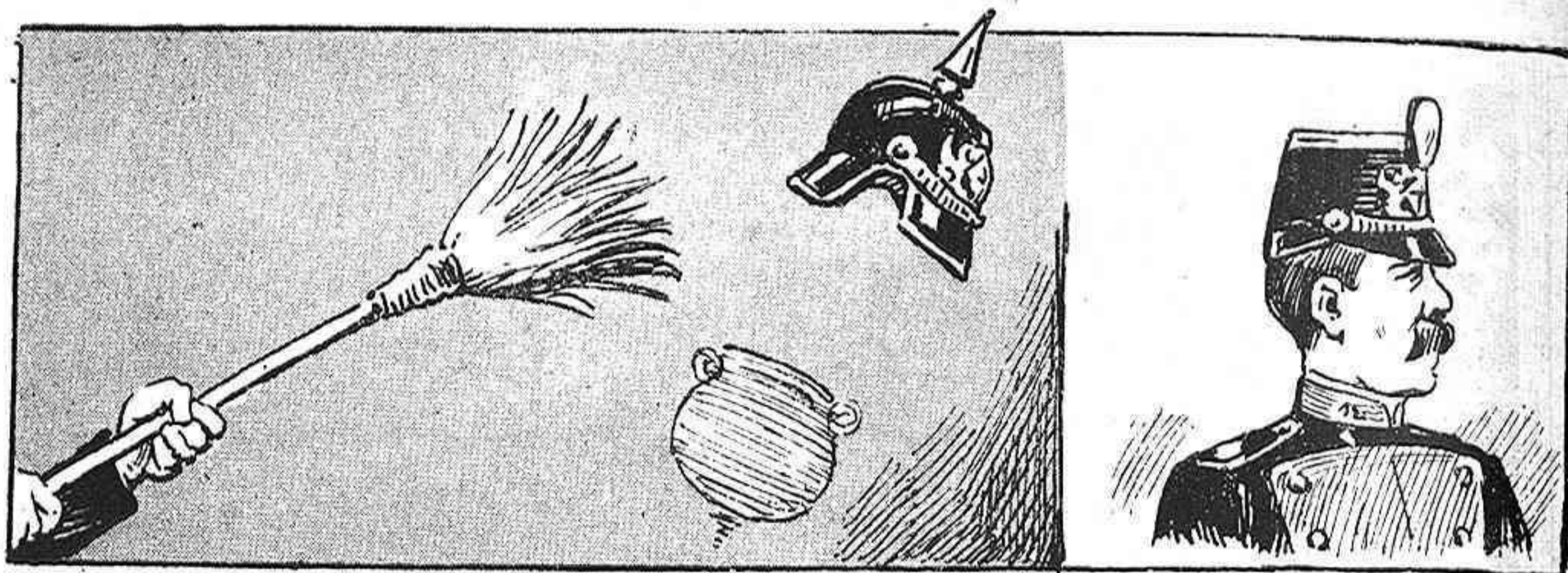
Donchs la llopada catalanista las improvisa, anunciantlas en los periódichs el dematí pel vespre, guardantse de passar las papeletas de avís als socis que tenen dret á votar. Las mútuas consideracions que 's deuen als individuos de una societat culta no las observan, ni las coneixen. Tenen una urbanitat genuinament catalanista pel seu us especial.

Y las usansas de aquesta urbanitat las posan de relleu, atropellant á crits y á udols, als companys qu' en us del séu dret y empleant formas correctas, intentan fer us de la paraula. No sembla sino que ni després de una senmana y días se 'ls haja arribat á esbravar l' esperit dels ápts de Girona.

(1) Lo de l' esquena.

REFORMAS

—Senyor Alcalde ¿no li sembla que ara es hora de suprimí 'l casco de la guardia municipal y cambiarlo per un morrionet més artístich?

Un ateneista que assistí á la Junta del dimars al vespre se feya creus de aquella intemperancia, de aquella falta de modals, de aquell frenesí, de aquella saragata mes digna de una taberna que de una Corporació científica y literaria.

Y deya: —Vaja minyons, ja cal que renunciéu á celebrar Corts catalanas, que de catalanista y de senyor se n' ha de venir de mena.

Lo poeta premiat ab la *Flor natural* volia fer un cop, nombrant reyna de la festa á la idem de Grecia.

Pero 'l cónsul grech li va treure del cap.
Y va fer bé.

Perque hi ha gent que té una mala sombra espantosa. Y en aquest cas se troban els catalanistas.

Que ho digui sino 'l missatge al rey de Grecia. Rebre 'l missatge dels catalanistas y rebre la gran pallissa dels turchs han sigut dos pagos que casi s' haurían pogut estendre en un mateix rebut.

No calia sino que ara haguessin fet reyna dels Jochs Florals á la seva esposa... y lo menos que li succeheix de segur es que 'ls grechs, que ja comensan á tenir la mosca al nas, la destronan. Pobra senyora! Bona flor natural n' haurían arrencat!...

L' Arpí, ex-arcalde de Sant Martí de Provencals va presidir la corrida de toros del diumenje, servint-li d' assessor lo famós Robatti.

—Ja ho veu, Senyó arcalde—podia dirli—may ens havíam vist tan elevats.... En un palco de segón pis de la Plassa de toros!... ¡Que petit sembla Sant Martí vist desde aquesta altura!

Ha arribat á Barcelona procedent de Venecia, Verona y Milán, ahont ha cantat ab gran éxit las óperas *Cármén*, y *Cavallería Rusticana*, l' aplaudit tenor D. Enrich Bertrán.

Celebrarém que li probin bé 'ls ayres de la patria.

En cambi la Darclée ha hagut de marxar cap á Italia sense poder acabar de cumplir los compromisos que tenia contrets ab l' empresa del Liceo.

Vingué á Barcelona, contra 'l parer del metje, apenas convalescent de un fort atach d' *influenza*, y á pesar de que cantant l' *Amleto* se feu aplaudir com sempre, se vejé obligada á retirar-se, publicant una encantadora carta, en francés, plena de cortesia y de amabilitat.

Vels'hi aquí una artista eminent que ab tot y des-

pedirse ab una carta escrita en francés, no 's pot dir ni molt menos que s' haja despedit *á la francesa*.

Sr. Mañé, per mor' de Déu. Miri que potser n' ha fet un grá massa.

¡Vaya un palmetasso 'l que atissa al bon arcalde de Torredembarra, pel delict de haver intentat sustituir ab lo nom de vosté, fill ilustre de aquell poble, 'l del carrer de la Carnicería!...

¿Quín mal hi havia en lo desitj de tributarli aquest obsequi? Pósis la má al cor y digui: ¿No val mes, per ventura, qualsevol dels seus articles que tots los palpissos, totas las rodanxas y llonsas que 's puguin vendre en lo carrer de la Carnicería de Torredembarra?

Y á pesar de tot, D. Joán, renunciá á tan *gran* honor.

No vol res, ni la immortalitat arrelada en un dels carrers nada menos que de Torredembarra!!

Públicament ho ha dit en termes tant expressius com els que ocupan una plana entera del *Diari* del divendres de la senmana passada.

Jo 'm creya que 'l Sr. Mañé, tan poch amich de posarse en evidencia, s' hauría limitat á escriure una carta particular al arcalde, dihentli:

«Vaja, amich méu, no fassis gatadas y la idea de dedicarme un carrer, si te l' has ficada al cap pósa-tela als peus. ¿Qué 't figuras que jo soch de la pedra mármol ab qu' es feta l' estatua de 'n Güell, pagada en gran part per la seva mateixa familia? A Barcelona, com á Torredembarra, *hay que distinguir.*»

Y d' aquesta missiva no se 'n hauría enterat ningú mes que 'l bon arcalde á qui hagnés anat dirigida.

Pero ab lo séu article, si be 's priva de la celebrat de donar nom á un carrer.... en cambi....

¿Ho dich; Sr. Mañé?

¿Perqué no? En cambi sembla que busqui la celebrat pública de renunciarhi.

Un de aquests últims días s' ha reunit á París la societat constituída pera combatre l' abús del tabaco.

Aquesta societat dona premis als que proposan els medis mes práctichs contra 'l vici de fumar.

Si hi ha justicia, 'l premi mes grós correspón de dret á la Tabacalera espanyola. Ab lo tabaco infer-

nal qu' expén, ¡cuidado si 'n fá de mérits perque tothóm se desvesi de piparlo!...

Lo Sr. Mas Yebra m' ha dirigit una carta manifestantme que no ha autorisat á ningú perque li atribuhís la iniciativa de celebrar un banqueto mónstruo ab motiu de l' agregació, ni ha enviat á n' en Cánovas lo telegrama invitantlo á presidirlo á que 'ns referiam en lo nostre número anterior.

Celebrém que 'l Sr. Mas Yebra, renuncihi tan explícitament á menjar trompa d' elefant del Parch.

Sabém que á conseqüencia del fallo del Tribunal Suprém confirmant la sentencia en virtut de la qual se condemna al Sr. Ximeno Planas processat per l' etern plagiari, s' ha constituhit á Barcelona una comissió al objecte de allegar fondos pera auxiliar á la familia del nostre bon amich, que déu sufrir tres anys, sis mesos y 21 días de desterro.

La comissió está organisant al efecte, en lo Teatro Principal, un espectacle del qual forman part lo primer drama y la primera pessa que s' escrigueren

en catalá, al iniciarse l' actual renaixement. Lo drama es *Tal farás tal trobarás* de 'n Vidal Valenciano. La pessa: *Una noya com un sol* de 'n Francisco de Sales Vidal.

Creyém que tots los amants del teatro catalá original, no plagiat, y las infinitas personas que lamentan lo contratemps que ha sufert lo Sr. Planas, al dedicarse á la càssa de plagis, correspondrán dignament als generosos esforços de la comissió.

La qual, ara y sempre, pot contar ab nosaltres.

Lo famós Blondin, ab tot y contar setanta tres anys d' edat, un avants de morir, vá casarse ab una noya de 19.

Y 'l matrimoni vá sortirli bé.

Un periódich inglés consigna que aquest casament es l' equilibri mes extraordinari que vá realizar lo funámbul en tot lo curs de sa llarga existencia.

En una tertulia casulana.

—Tula—diuhen á una nena—cántins alguna cosa.

—Ab molt de gust. Pero ¿qui m' acompanyará?

—Un servidor de vosté—li diu en Paquito.

Y tras, tras se dirigeixen tots dos al piano. La Tula 's queda dreta mentres en Paquito s' asséu al tamboret.

Y una tertuliana que no n' ha vistas de mes frescas, refunfunya:

—Vaya uns joves corren avuy día, que s' asseuhen deixant dretas á las senyoras.... ¡Qué grosser!...

¡ALELUYA!

—¡Al últim ens agreguém!
¡Ara sí que tallarém!

CANTARS BILINGÜES

*Dime, niña, si me quieres,
dimelo ya sin tardar
ó si no.... 'm pego dos tiros
un pam més amunt del cap.*

J. BAQUÉ.

*Solo un recuerdo me queda
de nuestro pasado amor,
y es un bolet que vaig rebre
al anarte á fé un petó.*

DALTABUYT.

*Es tanta mi ceguedad
que te amo, aunque estoy seguro
que no tens de dot, Pilar,
¡qué has de tenir!... ni mitj duro.*

JUMERA.

*Al dar un beso á una tumba
la tumba se estremeció:
á dintre hi havia 'l sastre
que li dech el pantalón.*

C. G. REDEMBACH.

*En este mundo traidor
nada hay verdad ni mentira:
y jo ja fá molt de temps
que pateixo mal d' hermillas.*

J. FINCENORA VENTURA.

LO DEL DÍA

—¡Y donchs! ¿que no va per regidor, senyor Rafel?

—¡Cá!... Diu que ab aixó de l' agregació hi ha molta demanadissa.

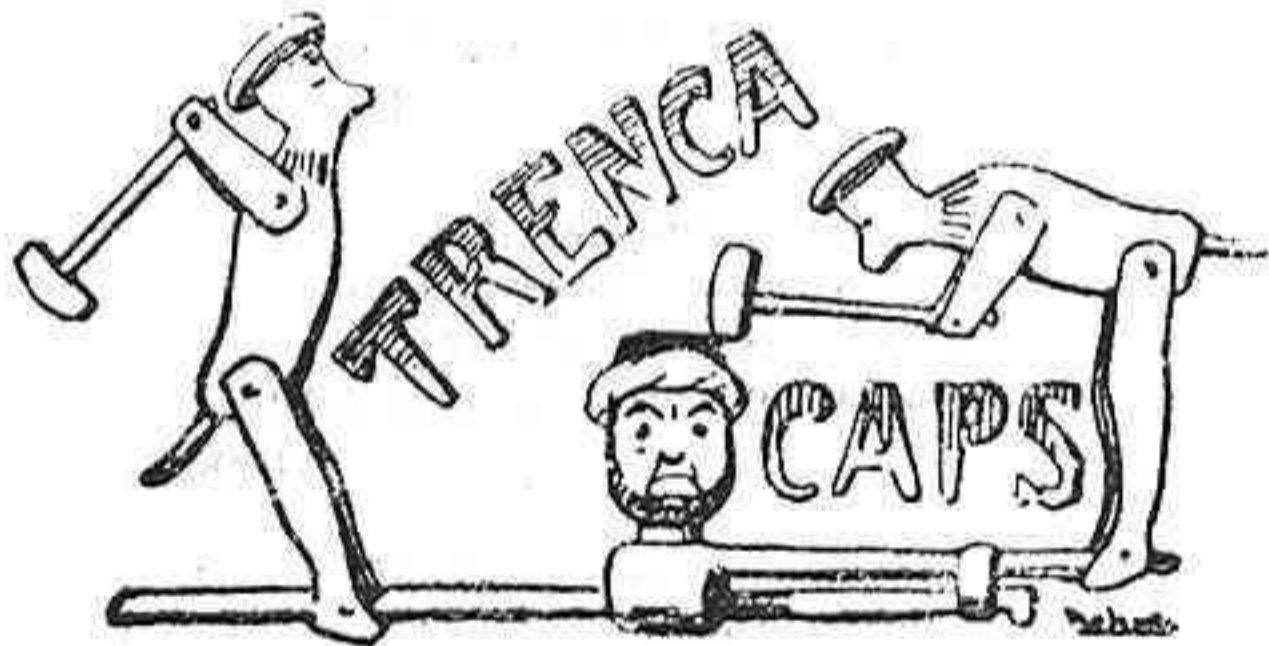
SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' PENULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*A-de-la-i-da.*
- 2.ª ID. 2.ª—*Pe-pi-ta.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Refrá-Frare.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Estació de la Granota.*
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Enclusa.*
- 6.ª ROMBO.

M
C A P
C O C O S
M A C A R I A
P O R R Ó
S I Ó
A

- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Com més masias més masovers.*

XARADAS

I

Avuy, bella *Dos-tres-quarta*
may dirias qué he somiat?
He somiat que tú y jo, hermosa,
ne surcavam lo blau mar
en una *prima-segona*,
parlant d' amor tot bogant

y cantant cançons bonicas...
y que quan mes afanyats
ens trobavam entonantne
armoniosa total,
quarta primera segona
molt furiosa s' ha estrellat
en una *tercera-duga*!
cayent *abdos* dintre 'l mar;
pro sens altra conseqüencia
que *quarta* haver pres un bany
que 'ns ha tret l' ardor de sobre...
(ademés d' habert' picat
á n' á tú un peix que semblava
¿qué 't diré jo ara? un cranch.)

ARROSSAYRE VILAFRANQUÍ

II

A las *primas invertidas* del mati
prench la *dos invertida* cada dia,
á las *hu* de la tarde, un vas de vi
y ab lo tot va la Sió á la Boqueria.

P. VILA HOMS.

ANAGRAMA

Avuy t' esperém,
Total, á dinar,
que avuy es mon dia
que avuy es mon sant,
Y no farás falta
si no 'm vols donar
un serio disgust
un xaseo molt gran.
D' amichs y parents
gran colla n' hi haurá.
Farém xirinola
y tindré *total*,
Veurás com més d' un
sos dits llepará.

J. PUIG ESTEVE.

TRENCA-CLOSCAS

ADELA MALPALET

SORT

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo
títul de nna comedia catalana.

F. BACALLÁ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	—	Població catalana.
6	2	3	4	5	6	7	—		
7	1	2	3	4	5	—			
8	7	6	7	8	—				
8	2	6	8	—					
7	6	6	—						
5	8	—							
3	7	8	—						
8	7	3	8	—					
2	8	5	3	7	—				
6	6	2	3	7	8	—			
8	5	6	8	5	3	7	—		
1	2	6	7	3	5	1	7	—	

P. SALÓM Y NOY DE TARRASSA.

GEROGLÍFICH

L
I I I
«Fort soná un crit de guerra»
I
TAT TAT
SON
C
I I I
DEEEN
Y
A A A

N. ARGREP.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

OBRA NUEVA

A MIGOS Y MAESTROS

POR **Pompeyo Gener**

Un tomo 8.º elegantemente impreso Ptas. 4.

NOVEDAD

CUENTOS DE LA ERA

por M. BALSELGA Y RAMIREZ.

Un tomo 8.º Ptas. 2.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición LÓPEZ)

Tomo 51 LA CASA DE SHAKESPEARE

POR EL CELEBRADO NOVELISTA

B. PÉREZ GALDÓS

Un tomo con una cubierta en colores. Ptas. 0'50.

Obras del malogrado **JOSÉ FELIU Y CODINA**
LA DOLORES Drama en tres actos y en verso
2 pesetas.

MARÍA DEL CARMEN Comedia en tres actos y
en prosa Ptas. 2.

MIEL DE LA ALCARRRIA Drama en 3 actos
y en prosa Ptas. 2.

**REGLAMENTO PARA LA IMPOSICIÓN, ADMINISTRACIÓN Y COBRANZA
DE LA
CONTRIBUCIÓN INDUSTRIAL Y DE COMERCIO**
Publicado por el **BOLETÍN OFICIAL**

Precio 1 peseta.

Encuadernado en tela Ptas. 2.

LEY ELECTORAL

PARA

DIPUTADOS PROVINCIALES Y CONCEJALES

Precio: Ptas. 1'50.

J. ANSELMO CLAVÉ

FLORES DE ESTÍO**POESÍAS**

Un tomo 8.º encuadernado Ptas. 4.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

BARCELONA Á LA VISTA

PRECIOSO ÁLBUM DE FOTOGRAFÍAS ABSOLUTAMENTE INÉDITAS

Se han publicado los cuadernos

1.º, 2.º, 3.º, 4.º, 5.º,

Es el album más perfecto y

EN PRENSA EL

cuaderno 10

6.º, 7.º, 8.º y 9.º

barato que se ha publicado

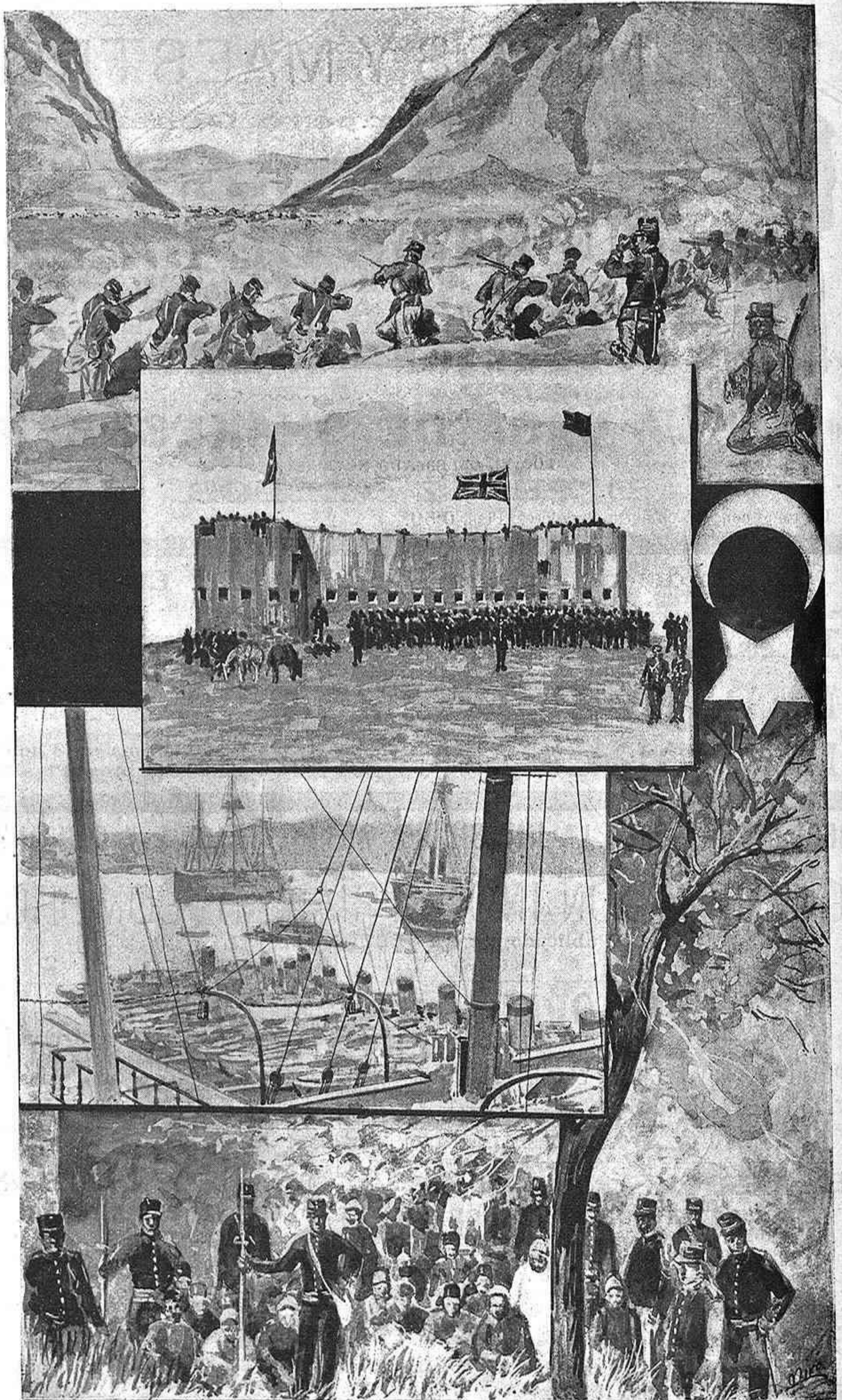
PRONTO SALDRÁ EL

cuaderno 10

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, no remetent además 1 ral pel certifiicat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA GUERRA TURCO-GREGA

(Transcripció del *Monde Illustré*.)

Combat de Bougazi.—Las tropas francesas y russas ocupant lo fort de Soubachi (Creta)—Esquadrilla de torpeders turchs —Los turchs fets presoners á Malaxos, en lo quartel general del coronel Vassos, á Alikianou. (Creta).